

III. Mladinsko gibanje.

1. Pregled in stremiljenja mladinskega gibanja. (Študijski svetnik Merck).
2. Življenjska stremiljenja mladine. (Govorniki: voditelji različnih smeri mladinskega gibanja).
3. Dinamične sile nemške mladine. (Dr. Dietrich).

Praksa.

Skupni izlet s potovalnimi skupinami mladinskega gibanja — igre in plesi. Obisk mladinskih domov, mladinskih zavetšč, udeležba pri vajah na višjih šolah za telesno vadbo in različnih zavodov za ritmično telovadbo. (Uvodno predavanje, višji šolski svetnik Hilker).

Poleg predavanj se vrše za udeležence v obširni izmeri tudi praktična pojasnjevanja, ogledovanja in demonstracije. Posebno zanimanje za udeležence bo vzbudilo upoštevanje in tvorjenje delovnih zajednic, kakor živahna izmena pridobljenih izkušenj in uspehov potom diskusije. Kdor se interesira za šolske filme, mu je omogočeno pod vodstvom prof. Lampeja udeležiti se tudi teh lekcij in demonstracij. Berlinska brezžična postaja je pripravljena pod vodstvom istega profesorja uvesti posetnike tudi v to polje. Pri ogledovanju pedagoških zavodov in pri hospitacijah v razredih se porazdele udeleženci v manjše skupine. Vodstvo centralnega inštituta se bo oziralo tudi na specialne

želje udeležencev. Ob sklepu tečaja se vrše izleti in obisk Hamburških, Lipskih, Dresdenskih in drugih šolskih naprav.

Podrobna navodila.

1. Udeleženci študijskega tedna se morajo prijaviti na naslov: »Geschäftsstelle des Zentralinstitutes Berlin W. 35 Potsdamerstrasse 120.
2. Pristojbina za udeležbo znaša 30 Mark, od česar se plača 15 Mark takoj s prijavo potom poštne nakaznice, oziroma poštne položnice (Berlin 68.731), nakar se šele udeleženec vpiše v udeleženiško listo.
3. Udeleženci iz držav s slabo valuto dobe olajšave, oziroma popust glede plačila drugega dela pristojbin. Podrobna navodila v tem oziru daje oddelek za inozemce.
4. Stanovanja v znesku 2.50 Mark se preskrbe, v kolikor bo mogoče s strani urada.
5. Skupni obed znaša 1 Marko.
6. Urad prosi pravočasne prijave in istočasno za posebne želje udeležencev.
7. V ponedeljek, dne 17. avgusta 1925 popoldne se otvori študijski teden v veliki dvorani centralnega inštituta, Potsdamerstrasse 120 v Berlinu.

Op. ured.: 1 Marka = 15 Din.

stopnik ljublj. učit. društva Ivan Malnarič je prinesel pozdrave bratskega društva, sreski šolski nadz. Lukežič je nazdravil prosv. min. Pribečeviću, tov. Skrlctova pa

je pozdravila sestre Hrvatice, nakar se je zahvalila Kitlet Fanika. Prehitro je potekel čas. Ob slovesu smo zaklicali: Do svidenja bratje!

Pravila »Učiteljske Samopomoči« potrjena.

Članov je sedaj že nad 1100. — Posmrtnina znaša nad 5500 Din. — Nad 45 let stari lahko pristopijo do avgusta še s staro pristojbino. — Pristopajte k »Samopomoči«!

»Učiteljska samopomoč«. Nova pravila so potrjena. Veljavnost od 20. maja 1925. Članski prispevek za vsak smrtni slučaj pred tem datumom je 2 Din, a od tega dne dalje 5 Din. Dne 25. maja 1925

je imelo društvo 1113 članov. Posmrtnina znaša 5565 Din. Daljše poročilo o novih pravilih, pristojbinah in podatkih o društvenem gibanju prinese »Učit. Tovarš« v prihodnji številki.

Par umestnih predlogov za prosvetni oddelek velikih županov.

Nekatero poslovanje je sedaj tako neokretno, da bo treba postaviti predloge za izboljšanje:

1. Učitelji vojaki bi naj takoj nastopili službo, ko dovršijo kaderski rok. 1. maja so se vrnili iz Sarajeva; že marca so vložili prošnje za službo, tu jih nujno rabimo, ker so službena mesta nezasedena, a na rešitev bomo čakali najbrže več mesecev.
2. Učitelje na razpoloženo bi naj sreski šolski nadzornik takoj uporabil, kjer je pomanjkanje učnih oseb. Sedaj sta bila dva več mesecev na razpoloženo, preden je prišel dekret.
3. Sreski pomožni učitelji s sedežem v kraju sreskega poglavarja so nujno potrebni. Vsled hribovite pokrajine in oddaljenosti od prometa ni bilo za 22 razpisanih mest niti enega prosilca. V srezu imamo 5 upraviteljic in 7 učnih mest nezasedenih. V najnujnejših slučajih bi nadomestoval sreski pomožni učitelj.

4. Izdelal bi se naj pravilnik za nadomestovanje.

Nekatere šole imajo malo otrok in polnoštevilno učiteljstvo, sosedna šola je brez učitelja. V takih slučajih naj bi sreski šolski nadzornik eksponiral učno osebo, ki se lahko pogreša. Ako so jim dnevni predrage, naj določijo pavšal. Svoje dni smo dobivali 30—40 K, t. j. po sedanji valuti 450—600 Din. Za ta prihodnjak se bodo radi odzvali dekretu.

5. Po novem pravilniku morajo sreski šolski nadzorniki dvakrat na leto obiskati vse šole. To je popolnoma prav in dobro, a s sedanjim pavšalom skoraj neizvršljivo. Večinoma ni železnice, voza ne zmorejo, zato hodijo peš in zamude mnogo časa.

V pisarni naj imajo redno pomočnika — uradnika, najbolje učitelja; pavšal se jim mora vsaj podvojiti.

Besede mičejo, vzgledi vlečejo!

Zopet je odmeval prošle dni po naših šolah bojni klic: Boj alkoholu! Na stotine govorov, deklamacij, pesmi itd. je oznanjalo ta boj. Tisoče mladih src se je vžigalo ob tistih plamtečih besedah.

Ali pa so vsi, ki so, mogoče tudi s prepričanjem govorili tiste besede, mislili na izrek, ki v vzgoji in življenju toliko velja: Besede mičejo, vzgledi vlečejo. So li vsi ti mislili, da zapeljejo mladino v pijančevanje večinoma slabi vzgledi. Ni-li pomanjkanje dobrih vzgledov velik vzrok neuspehov protialkoholnega gibanja.

Zato pa naj danes znova odmeva glas, a sedaj ne v srca mladine, ampak v srca njenih vzgojiteljev. Vsem, ki so dobre volje, naj kliče glas velikega misleca T. G. Masaryka: Danes je zaveden zdravnik, pravnik, duhovnik, učitelj, ki znanstveno misli in veruje v znanost — sploh vsak zaveden človek dolžan ozna-

njati z besedo in dejanjem, da je v interesu vsakega naroda: rešiti se alkohola.

Le z dejanjem — z lastnim vzgledom bomo nekaj dosegli v tem boju. Zato je pa vsak, ki ljubi svoj narod, vsak, ki mu gori v srcu in ne samo na jeziku čista vroča ljubezen do tega našega z alkoholom otrovanega naroda, dolžan stopiti v naše vrste — vrste abstinentov.

Ker se pa moramo zavedati, da vodi le organizirano delo do uspeha, strnimo svoje vrste. Organizirajmo se! Naši bratje Srbi in Hrvati, učitelji in profesorji so že organizirani, le mi stojimo ob strani. Zato pa Vi vsi, ki ste že ali pa, ki čutite v sebi moč, da postanete abstinenti, oglasite se, da se spoznamo in v skupnem delu okrepimo našo voljo.

Vse nasvete ali predloge naj se pošlje Rudolfu Horvatu, učitelju v Škofji Loki.

Sklepi in resolucije učiteljstva pri okrajnih društvih.

—skl. Litijsko učiteljsko društvo, 3. maja 1925 v Ljubljani. Sklepi: Prispevek za »Učiteljski naraščaj«, mesečno po 3 Din od člana se nakazuje od 1. julija 1925 nadalje obenem s članarino na našega blagajnika, ki nato skup-

ni znesek odpošlje na pristojno mesto. — Soglasno je bil sprejet tudi predlog, da imajo člani za vsak svoj izostanek od društvenih zborovanj plačati znesek 25 Din., ako se pravočasno in verodostojno ne opravi-

sem mu jo dal (imel sem sam le nekaj dinarjev v žepu) in se obrnil po stranski poti skozi gozd na glavno cesto, ki pelje v Šabac.

Ostal sem sam pred staro šolo, iz katere ni bilo glasu živega bitja. V gozdu je vladala nema tišina, a v bližini ni bilo nobene hiše.

Šola je bila odprta. Mrak se še ni popolnoma vlegel, ko sem stopil v novi dom svojega življenjskega potovanja... Namesto svežega gozdnega zraka mi udari v nos plesnivi in zaduhli smrad, ki spominja na stara poslopja in umazanost. Jaz pa sem začel pregledovati tuje in prazne prostore svojega novega ognjišča.

Vse, kar sem videl, izdajalo je sliko strašne zapuščenosti in nesnage.

V šolski sobi so stale dolge in nepobarvane klopi, v kotu pa stara nečrta tabla.

Stene, pred davnimi leti pobeljene, so nosile cele plasti prahu. Omet je na več krajih že odpadel, a na njegovem mestu je poganjala trava.

Najgršo sliko pa je imel pod, ki je bil bogve kdaj poriban, pod klopmi pa, kjer so sedeli učenci, so bile gomile strjenega blata. Okna so bila večinoma pobita, ostale šipe pa motne in umazane. Ključavnice na vratih pokvarjene in brez

ključev. V učiteljevem stanovanju je stal polomljen stol, v kotu pa noge neke postelje.

Noč je legala, jaz pa sem premišljal, kaj mi je storiti. V takem poslopju nisem mogel niti prenočiti, niti nisem vedel, kam naj se obrnem. Kesal sem se, ker nisem zaprosil voznika, da bi me odvedel v vas...

Dolga bi bila povest mojega življenja na tej šoli...

Glavno pa je to, kar sem slišal od kmeta, ki me je sprejel v hišo za prenočevanje. Tri leta že ni bila šola ne pobeljena, ne popravljena. Vzrok je ta, ker občine ne dajo denarja. Šola sta vzdržavali dve občini, pa sta se ena na drugo izgovarjali. Že nad leto dni ni imela šola sluge.

Kdorkoli je služil, ni dobil plačila, zato je tudi najbolj leni postopaj v vasi zapustil to službo. Šolsko sobo so pometali otroci sami, ki so tudi vodo donášali izpod cerkvice v gozdu. Na ta način se je napravil tak kontrast med prirodno lepoto, ki je obkroževala šolo in pa ono zapuščenostjo, ki je vladala v njej...

(Dalje prihodnjič.)

Skupno zborovanje slovenskega in hrvatskega učiteljstva v Metliki.

Belokranjsko učiteljsko društvo je zborovalo skupno s karlovskim učiteljskim društvom dne 7. maja 1925. v Metliki. Srečna je bila misel, povabiti bratsko učit. društvo k skupnemu zborovanju. Uspehi je bil lep.

Rano zjutraj so se pripejali hrvatski tovariši(ice). Našemu vabilu so se odzvali polnoštevilno (73). Na kolodvoru je tovariš Hrvate pozdravil predsednik Barlé; zahvalil se je predsednik karlovškega društva sreski nadzornik Bordjoški.

Zborovanju so prisostvovali: šef osnovne nastave, oblastni inšpektor Škendžić, oblastni šol. nadzorniki: Srnič, Čop in Ribar, profesorja trgovske šole Pavelić in Jagić, sreska šolska nadzornika Bordjoški in Lukežič, zastopnik ljubljanskega učiteljskega društva Ivan Malnarič.

Vihrajoče zastave, pomladno zelenje in cvetje v šol. poslopju je klicalo: Dobrodošli!

Skupno zborovanje je otvoril predsednik Barlé s pozdravom na došle brate in sestre, na vse, ki so prišli, da poiščejo smernice za skupno delo, da združijo moči za prospeli skupne domovine. Ujedinjenje 1. dec. 1918. je uresničilo dolgoletne sanje in padle so meje, ki so ločile brate; prineslo je svobodo učit. stanu. Današnje ujedinjenje pa je korak k ujedinjenju našega srca in duha. Mogočno so zazveneli glasovi Slovenec, Srb, Hrvat, za uvijet brat i brat. —

Zgled tovarištva in stanovske zavednosti naj bi bil vsem nam tovariš Mijo Blašković. Mož, čil in zdrav po duhu i telesu je oslepel popolnoma pri svojem

delu, a prišel je, da čuje svoje brate Slovence, ob roki svojega sina učitelja in zadrželo je marsikatero srce. —

Predavanja: I. Tovariš Živojinović je v svojem referatu »Učitelj kao nacionalista« dokazal, da zamore le učitelj nacionalist delati uspešno za svoj narod. Spominjal se je onih junakov, ki so tekom let za svoje ideale padali po krvavih poljanah in nam pripravljali vstajenja dan. Prišel je — dan — idealistov primanjkuje. Zato glejmo, da vzgojimo mi naraščaj, ki bo vreden junakov, ki so klonili lice a nikdar duha! —

II. Tovariš Schönberger je podal nekaj misli »o vzgoji djeteta, o materinski šoli«. Očrtal je lastnosti dečka i deklice v detinski dobi, lastnosti, koje mora poznati učitelj, da zamore uspešno nadaljevati vzgojo in pouk izročenih otrok.

III. Tov. Tončić je poročal o žgečevem delu: »Problemi vzgoje najširših plasti našega naroda«. Povabil je tovariše Hrvate k skupnemu razmotrivanju, delu, za kar imata ravno ti društvi vse dane pogoje.

Predsednik Barlé se je vsem predavateljem iskreno zahvalil. Navzoči niso štedili s priznanjem.

Tajnik hrv. udruženja se je zahvalil in povabil naše društvo v Karlovac.

Po zborovanju je bil banket na vrtu g. Makarja. Pri banketu je nazdravil šef osnovne nastave inšpektor Škendžić kralju — zadonela je: »Bože pravde«. Zastopnik mestne občine Metlika dr. Ivan Širko je nazdravil zbranemu učiteljstvu, oblastni šolski nadzornik Čop se je zahvalil za sprejem in nas povabil v Karlovac. Za-

preganjanja učiteljstva) na novo službeno mesto v V.

Padal je na zemljo divni, topli majski mrak in solnce je tonilo v purpurni zarji. Voz je škripal skozi zelene loge, v katerih so se še zapažali ostanki starih gozdov. Mene je sicer zanimala lepota prirode, toda vendar si nisem mogel izbiti iz glave misel na tedanjo težavo učiteljevanja; boj s surovim režimom reakcije, ki je neusmiljeno preganjal učiteljstvo ter jih izročal na milost in nemilost najslabšim ljudem po deželi.*

Zamišljen sem dospel od starega šolskega poslopja, skritega od pota v kotu prirodne lepote in zelenja.

Okrog šole se je kot preproga širila zelena trata, ki so jo obkroževali gosti, dišeči gozdovi.

Globoko v gozdu sem zapazil streho majhne cerkvice, ki je spominjala na stare hrame, ki so jih naši predniki stavili po velikih gozdovih radi varnosti pred Turki.

Kmet, ki me je pripeljal semkaj, potujoč v Šabac, me je mimogrede vzel na voz. Zmetal je par mojih malenkosti na trato pred šolo, pozdravil me, sprejel mojo zahvalo in še majhno napitnico, ki

* Podobno se je godilo slovenskemu učiteljstvu pred vojno pod klerikalnim režimom.

LISTEK.

Zakon o narodnih šolah.

(Dalje.)

Protj vsemu temu so se navajali težki razlogi in se je dokazovalo, da se dajo zlorabe s hitrim poviškom proračunov prepričati z natančnimi predpisi o sestavljanju proračunov in z neposredno kontrolo krajevne šolske oblasti. Povdarjala se je socialna pravičnost, narodna in prosvetna korist, ako bi tudi pasivni in prosvetno zaostali kraji občutili dobroto državnega vzdržavanja šol, katerega bi nosili s progresivnim davkom največ oni, ki so bogatejši, ter bi s tem bilo omogočeno, da dobe tudi stranske in gorske šole vse ono, kar so dosedaj imele le bogate, mestne itd.

Debata se je o tem nadaljevala na naslednji seji.

Preden je takratni urednik »Narodne Prosvete« g. Milutin Stanković nadaljeval poročilo Glav. prosv. sveta, je navedel sledečo sliko iz dobe svojega učiteljevanja.

Pred nekajimi 27 leti sem potoval lepega majskega popoldneva (v dobi

čijo. — Poverjeništvu UJU naj z vsjo silo deluje na to, da se v bodoče nepoklicane osebe absolutno ne vmešavajo več v naše zadeve, ker se držimo gesla: »Le čevlje sodi naj kopitar«, ne pa katerakoli nadutava vaška osebnost. Mera dosedanjih strankarsko-političnih eksponentov je prepolna, in segli bomo sami po represalijah, ako se ne preneha s tem načinom persekucij!

— skl. Kamniško učiteljsko društvo, 11. marca 1925 v Radomljah. Tovariš Ti-

Kulturno gibanje.

KMETIJSKI TEČAJ ZA UČITELJE.

Na osnovu odluke Gospodina Ministra Prosvete O. N. Br. 23.928 od 16. V. 1925. godine, a u sporazumu sa Gospodinom Ministrom Poljoprivrede i Voda, Odeljenje za poljoprivredu, Br. 15.129/II, 29. aprila 1925. godine raspisuje se stečaj za prijem 30 učitelja osnovnih škola, na poljoprivredni kurs sa teoretskom praktično-poljoprivrednom nastavom, koji će se održati u toku ovog školskog odmora na nižoj poljoprivrednoj školi u Adi (Bačka) a za vreme od 10. jula do 20. avgusta.

Učitelji, koji žele učestvovati na ovom tečaju, imaju podneti propisno taksi-ranu molbu III. Nastavnom Odseku Ministarstva Prosvete putem nadležnog nadzornika najdalje do 15. juna ove godine.

Učenicima na tečaju osigurace se putni trošak na teret državnog budžeta.

Učesnici tečaja imace zajednički stan u školskoj zgradi. Sem toga dobijace hranu u zajedničkoj menzi, koja će se naknadno odrediti, i koja će biti umerena obzirom na materijalne prilike.

Na ovaj tečaj primaće se prvenstveno oni učitelji koji uspešno rade na produžnim školama, kao i učitelji iz južnih krajeva.

Po ovlaštenju Ministra Prosvete
Načelnik

Odeljenja za Osnovnu Nastavu i Narodno Prosvetovanje:

Marković, m. p.

Opomba: Žal smo morali podroben načrt radi tesnoga prostora odložiti za prihodnjic.

POVERJENIKOM (ICAM) SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE!

Šolsko leto se nagiba h kraju in mišliti je zopet treba na novo nabiranje članov Slov. Šol. Matice za leto 1925. Podpisani se obrača vsled tega do vseh Vas s prošnjo, da zastavite pri nabiranju letošnjih članov ves svoj vpliv ter privedete pod okrilje Slov. Šol. Matice slehernega tovariša in slehernu tovarišico v Vašem okraju. V to Vam nudijo najlepšo priliko društvena zborovanja v tekočem in prihodnjem mesecu. Istotako naj bi ne bilo nobene šole, osnovne ali meščanske, toliko v ljubljanski, kolikor v mariborski oblasti, ki bi ne bila članica tega našega za povzdigo slovenskega šolstva prekornostnega društva. V prihodnjih dneh se razpošljejo nove nabiralne pole; te naj se v vseh rubrikah skrbno izpolnijo ter dopošljejo podpisaneu najkasneje do pričetka novega šolskega leta. Vse podrobnosti so razvidne v brošuri »Slov. Šolska Matica v l. 1922. do 1924.« na str. 44., na kar še posebej opozarjam. — Pregled članov Slov. Šol. Matice v zadnjem stoletju (gl. str. 34. iste brošure!) kaže, da smo šli s številom članstva stalno navzdol. Tovariši (-ice) — poverjeniki(-ice)! Zajezite to padanje in dvignite Matične vrste, da bo mogla naša Šol. Matica pokazati baš letos ob svoji 25-letnici na čim častnejše število svojega članstva, da bomo lahko rekli kdaj pozneje ponosno: V jubilej-

ran je predlagal, naj društveni odbor prosi kakega strokovnjaka, ki bi nam priredil o priliki zborovanja knjigoveški tečaj. Na predlog tovariša Tirana se je sklenilo, da se vrši zborovanje meseca maja v Moravčah.

Tovariš Germek je predlagal sledeče: Kamniško učiteljsko društvo naj potom UJU poverjeništvu Ljubljana izposluje tudi za upokoence polovično vožnjo po vseh železnicah in parobrodih.

nem letu 1925. je bilo pod okriljem Slov. Šol. Matice zbrano vse slovensko učiteljsvo!

Pavel Plesničar, blagajnik Slov. Šol. Matice, Ljubljana, Komenskega ul. 8.

—ko Pojasnila interesentkam počitniškega gospodnjega tečaja. Gospodnjiki tečaj bo trajal en mesec od 1. do 31. julija. Poučevalo se bo v kuhanju, splošnem gospodinjstvu, splošnem življenstvu, državoznanstvu, higijeni. Ako se priklasi več kot 12 udeleženk, se bo vršil tudi pouk v šivanju. Po možnosti bodo predavanja iz vrtnarstva. Stanovanje bo v internatu »Mladika«. Troški za stanovanje in hrano bodo znašali za mesec približno 1100—1200 Din. Udeleženke naj prinesejo s seboj: 1. primer-no lahko pralno obleko, 2. predpasnika, 2 beli čepici ali ruti, 2 kuhinjski cunji, 2 servijeti, pribor, postelino perilo. Pri-glase je nasloviti na: Anica Likozar, Ljubljana, Dolenjska cesta 12.

Vestnik meščanskih šol.

—c Ljubljanski odsek društva meščanskošolskih učiteljev zboruje v soboto, dne 30. maja t. l. v risalnici meščanske šole na Jesenicah ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu je predavanje g. oblastnega šolskega inšpektorja Westra: Podrobnosti o končnem izpitu na meščanskih šolah. Udeležba obvezna. — Načelnik.

—c Za meščanske šole je izšel »Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) IV. razreda o končnem izpitu« (cena 2 Din za polo) in »Pravila o končnem izpitu na mešč. šolah ljubljanske in mariborske oblasti«. Po uradnih razpisih priredil Jos. Wester, inšpektor za srednje in strokovne šole. Cena 2 Din. Pri skupnem naročilu se dovoli 10% popust. Naroča se v »Učiteljski tiskarni«. Opozarjamo na današnji oglaš!

Splošne vesti.

— Še »Prosvetni biró«. Beograjski »Prosvetni biró« nam je poslal glede na našo notico »Prsovetni biró« v predzadnji številki nastopno pismo: U 19. broju »Učiteljskog Tovariša« od 14. maja ove godine uprava Prosvetnog Biróa našla je neumesan prekor od uredništva i neblagodarnost gde. M. K. L. učiteljice iz B. Prekor je došao svakojako iz neobaveštenosti ili nerazumevanja svojih prava prema privatnim ustanovama, koje vrše svoju klijenturu uz izvesnu solidnu nagradu. Biró je kao privatna ustanova svojim pismom od 30. V. ove godine izvestio gđu M. K. L. samo u njenu sopstvenu korist po predmetu njene nepotpune žalbe i da joj razume se ako želi Biró može ovaj posao svršiti u dva pravca uz honorar od 200 odnosno 400 Dinara. Biró ju nije primoravao niti gonio silom, da mora ovaj posao njemu poveriti, već ako hoće i želi. I sada gđa M. K. L. u mesto, da se zahvali Biróu na ovom kapitalnom saznanju, što svakojako dotle nije o svom predmetu ništa znala, ona se obrača zglasilo — Učit. Tovarišu — organu Poverj. UJU u Ljubljani i traži zaštitu. To je najblaže

rečeno netaktnost. Gđa je mogla, kad je saznela za ovaj predmet, naći koga, koji bi joj ovaj posao i besplatno svršio. Prosvetni Biró kao privatna ustanova ima svoj program sa jasnim odredbama za sve poslove, a koje vrši uz solidnu nagradu o čemu ima mnogobrojna priznanja od svojih klijenata. Uprava Biróa žali što je uredništvo bezrazložno i nezasluzeno uputilo prekore »žigosanja« na njegov rad. Uredništvo ili Poverjeništvu je moglo uputiti gđu na učiteljsku organizaciju ili joj naći lice, koje bi joj ovaj posao besplatno svršilo, a ovako nemože se dopustiti da se ma za čiji račun rad Prosvetnog Biróa ovim putem tretira. U interesu morala i ugleda ove solidne ustanove, uprava Prosvetnog Biróa moli uredništvo, da u narednom broju na istom mestu pusti ovo pismo kao ispravku i odgovor »Učit. Tovarišu«. S poštovanjem za: Prosvetni Biró, Markenzijska 40. Beograd. Članovi: Podpisli.

Iz tega pisma je razvidno, da se naša tovarišica ni obrnila sama na Prosvetni biró u Beogradu, temveč je pisar-na iz lastne inicijative ponudila naši članici posredovanje v njeni zadevi »uz solidnu nagradu«, kar nam odkriva zelo ozke in čudne stike med to privatno ustanovo in Državnim svetom in kar postavlja celo zadevo v še slabšo luč. In k takemu »kapitalnom saznanju« naj se mi naša tovarišica celo »zahvali«! Ponovno smatramo za našo dolžnost, da »u interesu morala i ugleda« ožigosamo poslovanje tega »Prosvetnega Biróa« in očuvamo naše člane v njihovo »sopstvenu korist« pred tako — solidno nagrado. Pod-pise članov tega »Prosvetnega Biróa« smo za enkrat iz taktičnosti izpustili, smatramo, da je izkazovanje te vrste kolegi-jalne uslužnosti zelo umazano, da ne rabimo hušjih izrazov.

— Tovarišem v Prekmurju. Za 6. junija t. l. napovedana slavnost odpade radi nepremagljivih ovir ter se vrši v zamišljenem obsegu meseca oktobra. — Tajnik Dujc.

— Za šolska upraviteljstva so izšla polmesečna poročila o staležu učiteljstva, ki so predpisana z odlokom velikega župana in o čemer morajo poročati šolska upraviteljstva pozitivno ali negativno vsakega 1. in 15. v mesecu. Tiskovine obsegajo pozitivno ali negativno poročilo in služijo za oba slučaja. Cena izvodu 0.50 Din. Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

— Potni listi za dijake v inozemstvu. Minister za prosveto je izdal naredbo, po kateri se dijakom do 18. leta ne smejo izdati potni listi za inozemstvo brez ministrovega dovoljenja. Za vse dijakom izdane potne liste je treba voditi matan-čen seznam. Evidenco imajo voditi pod-rejene šolske oblasti.

— Na višji pedagoški šoli v Zagrebu je imenovan za asistenta dr. Franjo Žgeč, učitelj osnovne šole v Prevaljah.

— Kongres za pospeševanje etične kulture. Meseca avgusta se bo vršil po inicijativi tamkajšnjega lista »Uzgajatelj« v Sarajevu kongres za pospeševanje etične kulture, na katerem se bo razpravljalo vprašanje etične kulture, a zlasti moralne vzgoje in duševnega zblizevanja ljudi. Priprave so v polnem teku in je prijavilo svojo udeležbo že lepo šte-tilo interesentov, zlasti profesorjev in učiteljev. Odbor bo poskrbel, da dobe udeležniki četrtinsko vozno ceno na že-leznicah in brezplačno stanovanje v Sa-rajevu. Poblizja pojasnila daje uredništvu »Uzgajatelja« v Sarajevu.

— Učiteljstvo mokronoškega krožka se tem potom uljudno obvešča, da sem vsled raznih zaprek za junij določeno

zborovanje primoran preložiti na jesen. — Št. Janž, dne 23. maja 1925. — V. Berce, t. č. predsednik.

— Zahvala. Višji razredi drž. osn. šole kralj. SHS v Črnomlju so priredili 19., 20. in 21. t. m. majniški izlet na Sušak. Dolžnost mi je, da se v imenu otrok zahvalim »Komisarijatu za vizume na Sušaku«, ki nam je izposlovalo dovoljenje za Reko. Isto tudi za naklonjenost »Jadranske paroplovitbe«. — S. Mrov-lje, učit. vod. izleta.

— Smrtna kosa. Smrt neizprosno kosi v naših mladih vrstah in seka po naših najboljših. V starosti komaj 20 let je dne 12. t. m. umrla pri svojih starših v Petrovčah po večmesečni težki bolezni učiteljica gđc. Ljudmila Kovačeva. Lansko leto je z odličnim uspehom dovršila državno žensko učiteljšče v Mariboru, kjer je bila v vseh letnikih vzorna kandidatinja, katero so cenili vsi njeni profesorji in vzljubile njene tovarišice. Bila je nadarjena, vzorno marljiva in idealna učiteljica, ki ji, žal, ni bilo da- no čakati sadov njenega truda. Po dvo-mesečnem službovanju v Odrancih v Prekmurju se je po težkem prehladu mo-rala vrniti na dom v skrbne materine roke, ki so ji požrtvovalno stregle do zadnjega vzdihla. Vsa materina skrb in očetovo prizadevanje nista mogli usta-viti usodnega trenutka, ni se ji izpolnila vroča želja, pohiteti na zelene trate in med rožice pomladanske. Belih cvetk so ji nasuli na mrtvaški oder, z zelenimi vencji so ji okrasili zadnji dom. V četrtek, 14. t. m. jo je na njeni zadnji poti spremlilo mnogobrojno občinstvo, bližnji in daljnji tovariši in tovarišice ter na čelu spreveda petrovska šolska mladina z učiteljstvom. Pri odprtem grobu se je poslovil od pokojnice šolski upravitelj tov. R. Wudler, šolarski pevski zbor Pe-trovske pod vodstvom tov. Kotnika pa ji je zapel »Gozdič je že zelen«. In solze, v katerih so se poslavljali zlati solnčni žarki, so škropile grude, ki so zagrnille zadnji dom tovarišice Ljudmile Kovačeve. Vzorno, marljivo in idealno tovariši-co ohranimo vsi, ki smo jo poznali, v najlepšem spominu.

— »Zbori«. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Pre-lovec, izdaja pevsko društvo »Ljub-ljanski Zvon«. Peta številka prinaša dva zbora Ivana Ocvirka, in sicer moški zbor »Sjajiš sunašče« ter mešan zbor »Moja pomlad«. Oba sta lah-ka in namenjena podeželskim zborom. »Zbore« vsem pevskim društvom in pri-jateljcem petja toplo priporočamo v na-ročbo.

— Vsem tovarišem in tovarišicam, včlanjenim v mariborskem okrajnem učiteljskem društvu. Do našega prihod-njega učiteljskega zborovanja dne 6. ju-nija t. l. v Framu preštudirajte pevke in pevci nastopne mešane zборе — iz I. Mohorjeve pesmarice: št. 46., 52., 58., 62., 64., 65. ter iz II. Mohorjeve pesma-ric: št. 32., 33., 34., 36., 37., 41., 42., 47., 48., 53., 57., 63., 66., 69., 70., 73., 79., 81. — Tovariši pevci naj še posebej preštu-dirajo sledeče moške zборе — iz I. pe-smarice: št. 3., 5., 7., 17., 20., 25., 29., 32., 33., 34., 36. in iz II. pesmarice: št. 2., 3., 5., 6., 7., 9., 23., 24., 25. in 29. — Res je število pesmic precejšnje a so to veči-noma narodne ali ponarodele, ostale pa tudi splošno znane pesmi. Prinesite se-boj pesmarice in pa — sigurne glasove pod zeleno Pohorje! Zdravo! — M. V., pevovodja.

Imenovanja in napredovanja.

—i Učiteljska nameščenja in upoko-jitve. Namešчени so: za stalno učiteljico v Gornji Šiški Angela Gregorič-Mandelj,

Nove tiskovine.

Za učitelje.

Prošnja za povišico	Din —75
Uverjenje o službeni dobi	—50
Rešenje	—50
Seznam za znižano vož. obr. A (aktivni)	—50
„ „ „ „ B (upok.)	—50
„ „ „ „ C (druž. čl.)	—50

Za dijake.

Dijaške legitimacije za znižano vož. Din 1—	
Pravila o končnem izpitu na mešč. šolah	2—
Pravila o nižjem in višjem teč. iz-pitu na srednjih šolah	5—

Za osnovne, meščanske, srednje šole upravitelje in nadzornike.

Polugodišnji izveštaj	Din 8—
Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) za meščanske šole o končnem iz-pitu. Pola	2—
Spisek letnih in izpitnih ocen učencev (učenk) o nižjem teč. izpitu na sred. šolah	2—
Polmesečna poročila o staležu učiteljstva (tudi negativna)	0-50

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

NAJNOVEJŠE SLIKE

Nj. Vel. KRALJA ALEKSANDRA I.

v formatu 40 x 50 cm z lastnoročnim pod-pisom kraljevim v faksimilu ima v zalogi

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 6.

CENA SLIKI DIN 40.—.